

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben verschillende fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu over de geannoteerde agenda van de informele bijeenkomst van milieuministers op 13 en 14 juli 2017 (Kamerstuk 21 501-08, nr. 692) alsmede het verslag van de Milieuraad van 19 juni 2017 (Kamerstuk 21 501-08, nr. 693).

De waarnemend voorzitter van de commissie,
Van Veldhoven

De adjunct-griffier van de commissie,
Koerselman

Inhoudsopgave	blz.
I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
Inleiding	2
Eco-innovatie	2
Internationale klimaataangelegenheden	3
Aankondiging terugtrekking VS uit Overeenkomst Parijs	3
Reductiedoelen broeikasgasemissies non-ETS sectoren	4
Actieplan voor de mensen, de natuur en de economie	4
Diversen	5
II Reactie van de bewindspersoon	5

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de stukken ten behoeve van het schriftelijk overleg voor de informele Milieuraad. Zij hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele bijeenkomst van milieuministers op 13 en 14 juli 2017. Zij hebben hierbij nog enkele vragen.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de brieven van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu. De leden van deze fractie hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele bijeenkomst van milieuministers op 13 en 14 juli 2017 en hebben hier enkele vragen over.

Eco-innovatie

De leden van de CDA-fractie vragen hoe het Europese Eco-innovatie-actieplan momenteel functioneert en of hiervan in Nederland gebruik wordt gemaakt. Zo ja, hoe? Maakt het Nederlandse midden- en kleinbedrijf (mkb) hier gebruik van? En hoe sluit het aan op het topsectorenbeleid? In dit kader vragen de leden van de CDA-fractie hoe het staat met de uitvoering van de motie-Agnes Mulder/Van Veldhoven (Kamerstuk 31 793, nr. 151). Is klimaatinnovatie inmiddels een overkoepelend doel in het topsectorenbeleid? Zo ja, kan de Staatssecretaris inzichtelijk maken waaruit dat blijkt? Wat wordt de Nederlandse inzet met betrekking tot het wijzigen van aanbestedings- en staatssteunregelgeving om eco-innovatieve producten en processen te stimuleren? Zijn er mogelijkheden om samen met andere lidstaten op te trekken om duurzaam-inkoopbeleid te vergemakkelijken, zo vragen deze leden.

De leden van de D66-fractie willen de Staatssecretaris complimenteren met de ambitieuze inzet voor het Europese Eco-innovatie-actieplan. Zij vragen alleen hoe Nederland momenteel zijn rol als «launching customer» op het gebied van eco-innovatie en ecodesign vervult. Daarnaast willen zij graag weten wat onze plannen of ambities in de toekomst zijn met betrekking tot dit onderwerp. Ten slotte vragen de leden van de

D66-fractie of de Staatssecretaris bereid is om als Nederland, Europese koploper te worden op dit gebied.

De leden van de GroenLinks-fractie zijn het met de Staatssecretaris eens dat eco-innovatie een belangrijke rol heeft bij de transitie naar een circulaire economie en dat dit van groot belang is. Kan de Staatssecretaris aangeven wat de stand van zaken is rondom de uitbreiding van de Ecodesignrichtlijn in het kader van de circulaire economie? Zet zij zich nog steeds in voor uitbreiding van de producten waar de Ecodesignrichtlijn op van toepassing is? De leden van de GroenLinks-fractie vinden ook dat de rol van de overheid als «launching customer» essentieel is voor eco-innovatie. Begrijpen deze leden het goed dat er draagvlak voor is om belemmeringen voor eco-innovatieve aanbestedingen weg te nemen? Welke belemmeringen kunnen precies worden weggenomen?

Internationale klimaataangelegenheden

De leden van de VVD-fractie merken op dat de focus wat betreft het internationale klimaatbeleid tijdens de komende informele ministeriële bijeenkomst zal liggen op de concurrentiekracht van de EU, het behoud van een leidende rol en het nakomen van internationale verplichtingen. Vinden alle lidstaten binnen de EU het van belang om een leidende rol op zich te nemen? Zo nee, welke niet?

De leden van de CDA-fractie vragen hoe de doelstellingen van het Parijsakkoord kunnen worden bereikt zonder de Verenigde Staten. Kan de Staatssecretaris daar een beeld van schetsen? Daarnaast vragen deze leden of de Staatssecretaris betrokken is bij de Europese reactie, en ook bij de reactie bij de G-20 op het voornemen van de Verenigde Staten om uit het akkoord te stappen. Gaat de Staatssecretaris bij de komende Milieuraad ook met andere lidstaten en de Europese Commissie in gesprek over de zeer zware financiële positie van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)? Is er voor het IPCC al «crowdfunding» gestart in de Verenigde Staten, en/of in Europa? Zo nee waarom niet?

De leden van de D66-fractie ondersteunen het feit dat de Staatssecretaris de samenwerking in mondiale akkoorden, coalities, partnerschappen en initiatieven buiten het VN-klimaatcircuit wil intensiveren. Daarnaast zijn zij van mening dat het goed is dat we een versterkte samenwerking met klimaatambitieuze staten en steden in de VS opzoeken. Wat zij echter missen in deze inzet is het bespreken van de rol en de plannen van de Europese Unie om met landen als China en India op te trekken als het gaat over het halen van de doelstellingen van Parijs. Graag verzoeken zij daarom de Staatssecretaris om dit eveneens te bespreken op de informele Milieuraad van 13 en 14 juli.

De leden van de GroenLinks-fractie zijn blij dat alle lidstaten nog steeds achter de Overeenkomst van Parijs staan. Kan de Staatssecretaris er in het verlengde van de aangenomen motie-Kröger c.s. (Kamerstuk 31 793, nr. 175) tijdens de informele Milieuraad op aandringen om er ook in de diplomatieke betrekkingen van de EU proactief op toe te zien dat alle landen wereldwijd betrokken blijven bij het klimaatakkoord?

Aankondiging terugtrekking VS Overeenkomst Parijs

De leden van de VVD-fractie lezen dat Nederland een leidersrol heeft ingenomen in het extra bijdragen aan het IPCC vanwege het wegvallen van de VS als grootste donor. Enkele lidstaten hebben hierbij aangegeven dat de VS voor de komende vier jaar nog moet voldoen aan de verbintenissen van het akkoord. Ziet de Staatssecretaris ondanks deze argumen-

tatie nog steeds het nut in van het geven van extra geld? Welke vijf lidstaten hebben het verzoek tot «crowdfunding» expliciet ondersteund? Is de bijdrage van deze lidstaten, inclusief Nederland, voldoende om het toekomstige gat van de VS te vullen, zo vragen de leden van de VVD. Hoe staat het met de bijdragen van landen buiten de EU? Gaan zij ook meer betalen?

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het verslag van de Staatssecretaris over de Milieuraad van 19 juni jl. Zij vinden het goed om te zien dat de Staatssecretaris zich hard heeft gemaakt voor de «crowdfunding» van het IPCC. Hierbij geeft zij aan dat haar initiatief door vijf lidstaten expliciet ondersteund werd. De leden van de D66-fractie vragen welke vijf lidstaten dit zijn. Daarnaast vragen zij welke landen wij volgens de Staatssecretaris nog meer «aan onze kant» kunnen krijgen en welke niet.

De leden van de GroenLinks-fractie zijn blij met de toezegging voor meer budget voor het IPCC. Op welke manier zal er intensiever samen worden gewerkt met China en India rondom klimaat? Zijn hier al ideeën voor?

Reductiedoelen broeikasgasemissies non-ETS sectoren

De leden van de VVD-fractie merken op dat de volgende Milieuraad op 13 oktober 2017 plaatsvindt, onder Ests voorzitterschap. Het streven is om tijdens deze Raad tot een algemene oriëntatie te komen voor non-ETS-sectoren. Deze leden vragen wat dit precies inhoudt. Waar wordt op aangekoerst? Van welke lidstaten wordt een onwillige houding verwacht als het gaat om een algemene oriëntatie over non-ETS sectoren?

De leden van de D66-fractie hebben een soortgelijke vraag over de «Land use, land use change & forestry»-verordening (LULUCF) en de «Effort Sharing Regulation» (ESR). Zij verzoeken de Staatssecretaris om met een krachtenveldanalyse te komen waarin duidelijk wordt welke positie de lidstaten innemen met betrekking tot deze onderwerpen.

De leden van de GroenLinks-fractie lezen ook met interesse het verslag van de Milieuraad van 19 juni jl. Terecht wordt daarin gesteld dat de EU het goede voorbeeld moet geven, zeker na de terugtrekking van de Verenigde Staten uit het klimaatakkoord van Parijs. Deze leden maken zich grote zorgen over de mazen die zitten in de Effort Sharing Regulation (ESR), zoals de veiligheidsreserve. Is de Staatssecretaris ervan overtuigd dat er niet dermate veel mazen in de ESR zitten dat het halen van de doelen van het klimaatakkoord ernstig in gevaar komt?

De leden van de GroenLinks-fractie willen niet dat maatregelen met betrekking tot LULUCF worden gebruikt om de doelen van de ESR te halen, aangezien de opslag van broeikasgassen in bossen niet permanent is, maar de uitstoot wel. Wat vinden de andere lidstaten van het toepassen van «net-net accounting» op lidstaatniveau? Hierbij moet de Europese Commissie met een voorstel komen om het tekort weg te werken, als er op EU-niveau meer CO₂ verloren gaat dan dat er bijkomt in de landgebruiksector.

Actieplan voor de mensen, de natuur en de economie

De leden van de VVD-fractie lezen dat het actieplan voor de mensen, de natuur en de economie positief is ontvangen in de Raadsconclusies. Enkele lidstaten vroegen wel aandacht voor de conflicterende doelstellingen op milieu en sociaaleconomisch gebied. In welk opzicht zijn deze doelstellingen conflicterend? Om welke doelstellingen gaat het? Wat is precies de implementatiefase van het plan? Verder vroegen veel lidstaten

aandacht voor de financiering van Natura 2000 bij de vaststelling van het volgende meerjarig financieel kader (MFK), zo lezen de leden van de VVD-fractie. Wat waren de verschillende standpunten en zijn hier conclusies over getrokken? Zo, ja welke?

Diversen

De leden van de VVD-fractie zien het reduceren van broeikasgas-emissies als kern van het klimaatbeleid en vinden het terugdringen van HFK-gassen dan ook van belang. Het Kigali-akkoord moet dan ook geratificeerd worden, maar deze leden vragen wel waarom de EU hier een voortrekkersrol ziet weggelegd. Op welke manier wil de EU deze rol invullen? En wat is de reden om dan snel te ratificeren? Wat zijn de 1.300 vrijwillige «commitments» die tijdens een VN-conferentie over de oceaan zijn geregistreerd? Heeft u een paar voorbeelden van de 19 «commitments» die Europa is aangegaan? Doet Nederland hieraan mee en, zo ja, in welke vorm?

De leden van de VVD-fractie lezen dat op 18 en 19 april in Tirol een conferentie heeft plaatsgevonden over de rol van vrouwen in bergregio's. Deze leden lezen voorts dat er voor vrouwen een speciale rol is weggelegd als het gaat om bescherming, conservatie en duurzame ontwikkeling van berggebieden. Zou de Staatssecretaris kunnen toelichten waarom vrouwen daarin uniek zijn? Wat is het nut van deze speciale conferentie? Hoe kijkt de Staatssecretaris aan tegen dergelijke onderwerpen die ineens op de Milieuraad lijken op te komen?

De leden van de VVD-fractie vragen welke afronding van besluitvorming wordt verwacht onder het nieuwe voorzitterschap als het gaat om circulaire economie of klimaatonderdelen die betrekking hebben op ETS en non-ETS.

II Reactie van de bewindspersoon